

Utökade möjligheter för Transportstyrelsen att fatta beslut m.m.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1 Författningsförslag	5
1.1 Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227) ..	5
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon.....	7
1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt	8
2 Bakgrund	9
3 Gällande rätt	10
3.1 Beslut om fordonsskatt, saluvagnsskatt och vägavgift.....	10
3.1.1 Skatteverket är beskattningsmyndighet, Transportstyrelsen fattar grundläggande beslut för Skatteverkets räkning	10
3.1.2 Beslut genom automatiserad behandling hos Transportstyrelsen	10
3.1.3 Transportstyrelsens möjlighet att fatta beslut och rätta beslut	10
3.1.4 Tidpunkt när Transportstyrelsen senast måste fatta beslut...	11
3.2 Vem ska betala och betalningstider	11
3.2.1 Vem är skattskyldig?	11
3.2.2 Skatteår och skatteperiod	12
3.2.3 När och hur ska vägtrafikskatt betalas	12
3.2.4 När och hur ska vägavgift betalas.....	12
3.2.5 Vad händer om skatten eller avgiften inte betalas i tid?	13
3.3 Transportstyrelsens möjlighet att rätta förbiseendefel.....	13
4 Överväganden och förslag	15
4.1 Transportstyrelsen får möjlighet att fatta beslut på annat sätt än genom automatiserad behandling.....	15
4.2 Beslut får inte fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid	15
4.3 Transportstyrelsen får fatta beslut när skatt inte har beslutats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling	16
4.4 Tidsgräns för Transportstyrelsens beslut	17
4.5 Transportstyrelsen ska kunna rätta fler beslut där skatten blivit uppenbart oriktig	17
4.6 En ny regel om när betalning i vissa fall ska ske införs.....	18
4.7 Möjlighet för Transportstyrelsen att rätta felskrivningar i beslut	19
4.8 Ändring i bestämmelserna om överklagande	19
4.9 Ikraftträdandebestämmelser	20
5 Konsekvensanalys.....	21

5.1	Sammanfattning.....	21
5.2	Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring.....	21
5.3	Offentligfinansiella effekter.....	21
5.4	Effekter för företagen och privatpersoner.....	22
5.5	Offentlig sektor.....	22
5.5.1	Effekter för kommuner och regioner.....	22
5.5.2	Effekter för Skatteverket	22
5.5.3	Effekter för andra myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna	22
5.6	Effekter på det brottsförebyggande arbetet.....	23
5.7	Förslagets förenlighet med EU-rätten	23
5.8	Övriga effekter	23
6	Författningskommentar.....	24
6.1	Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)	24
6.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon	26
6.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt.....	26
6.4	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	26

Sammanfattning

I promemorian lämnas förslag till nya bestämmelser i vägtrafikskattelagen (2006:227) och lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon för att göra det möjligt för Transportstyrelsen att fatta beslut i fler situationer och på flera sätt än enligt nuvarande regler. Det föreslås även en ny bestämmelse om när betalning ska ske vid vissa beslut. Transportstyrelsen får också enligt förslag i vägtrafikskattelagen och lagen (2004:629) om trängselskatt möjlighet att rätta uppenbara felaktigheter till följd av skrivfel, räknefel eller annat liknande förbiseende.

Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2023.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

Härigenom föreskrivs i fråga om vägtrafikskattelagen (2006:227)

dels att 4 kap. 1 § och 7 kap. 1 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 4 kap. 1 a § och 5 kap. 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

1 §¹

Vägtrafikskatt beslutas av Transportstyrelsen *genom automatiserad behandling* med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Vägtrafikskatt beslutas av Transportstyrelsen med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret.

Om skatt inte har beslutats enligt första stycket på grund av misstag i samband med automatiserad behandling, får Transportstyrelsen fatta beslut, om inte Skatteverket dessförinnan har fattat beslut i frågan.

Om skatt som har beslutats enligt första stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag *vid den automatiserade behandlingen*, ska Transportstyrelsen rätta beslutet.

Om skatt som har beslutats enligt första *eller andra* stycket har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag *i samband med automatiserad behandling*, ska Transportstyrelsen rätta beslutet.

Bestämmelserna i 36-39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om *rättelse och* ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt första stycket.

Bestämmelserna i 37-39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt första-*tredje* stycket.

1 a §

Beslut enligt 1 § första stycket får inte fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid.

Beslut enligt 1 § andra stycket får inte fattas senare än under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut.

¹ Senaste lydelse 2018:824.

5 kap.

7 a §

Vägtrafikskatt som har bestämts genom beslut enligt 4 kap. 1 § andra eller tredje stycket, ska betalas inom 30 dagar från beslutsdagen.

7 kap.

1 §²

Beslut enligt denna lag får, utom i de fall som avses i andra stycket, överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket om inte något annat följer av andra föreskrifter. Transportstyrelsens beslut om vägtrafikskatt genom automatiserad behandling med stöd av 4 kap. 1 § får dock överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 §. En skattskyldigs överklagande av ett sådant beslut innan beslutet har omprövats ska anses som en begäran om omprövning.

Beslut om revision får inte överklagas.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

4 §³

Vid en begäran om omprövning av Transportstyrelsens automatiserade beslut enligt 4 kap. 1 § gäller 67 kap. 19–21 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244).

Vid överklagande av Skatteverkets omprövningsbeslut enligt 4 kap. 2 § gäller 67 kap. 19–22 §§ skatteförfarandelagen.

Vid en begäran om omprövning av Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 1 § gäller 67 kap. 19 § skatteförfarandelagen (2011:1244).

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

² Senaste lydelse 2011:1260.

³ Senaste lydelse 2011:1260.

1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon att 12 § och 17 a § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §⁴

I fråga om vägavgift *skall* bestämmelserna i 4 kap. och 5 kap. 7 § vägtrafikskattelagen (2006:227) gälla i tillämpliga delar. Därvid förstås med

beskattningsmyndighet:
skattskyldig:
skatteperiod:
skattskyldighet:
skattebelopp:

Vid tillämpningen av denna lag görs efterprövning i stället för efterbeskattning.

I fråga om vägavgift *ska* bestämmelserna i 4 kap. och 5 kap. 7 *och 7 a §§* vägtrafikskattelagen (2006:227) gälla i tillämpliga delar. Därvid förstås med

Skatteverket,
avgiftsskyldig,
avgiftsperiod,
avgiftsskyldighet,
avgiftsbelopp.

17 a §⁵

Har avgiftsplikten upphört innan avgiften är betald eller har ett fordon beskaflenhet ändrats så att vägavgift ska tas ut med annat belopp, får avgiften sättas ned.

Beslut enligt första stycket fattas *genom automatiserad behandling* med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § andra–fjärde styckena.

Om avgiften sätts ned på grund av att avgiftsplikten har upphört, ska samma avgift tas ut som enligt 17 § andra stycket.

Beslut enligt första stycket fattas med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, i enlighet med vad som anges i 17 § andra–fjärde styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.

⁴ Senaste lydelse 2006:236.

⁵ Senaste lydelse 2012:410.

1.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:629) om trängselskatt att 3 a § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>Bestämmelserna i 36–39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om <i>rättelse och</i> ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt denna lag.</p>	3 a § ⁶	<p>Bestämmelserna i 37–39 §§ förvaltningslagen (2017:900) om ändring av beslut tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt denna lag.</p>
---	--------------------	---

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023

⁶ Senaste lydelse 2018:818.

2 Bakgrund

Reglerna om beskattningsbeslut i vägtrafikskattelagen (2006:227), förkortad VSL, innebär att de beslut om vägtrafikskatt och vägavgift som Transportstyrelsen fattar för Skatteverkets räkning ska fattas genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret. Flera stora omläggningar när det gäller fordonsbeskattningen har genomförts under de senaste åren, bl.a. bonus-malus-systemet. Det har inneburit att nya systemstöd har behövt utvecklas vilket har medfört stora utmaningar för beslutande myndigheter. Det har förekommit att beslut varken har kunnat fattas i rätt tid eller genom automatiserad behandling. Behovet av mer flexibla regler om hur beskattningsbeslut ska fattas har blivit alltmer tydligt. En teknikneutral lagstiftning där automatiserad behandling fortfarande ska vara huvudregel, men där det även finns möjlighet att fatta beslut på annat sätt behöver därför införas.

I vissa fall kan beslut om skatt eller avgift inte fattas på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen och det är bara Skatteverket som kan fatta beslut när detta har inträffat. Transportstyrelsen som ansvarar för den automatiserade behandlingen bör också få möjlighet att fatta beslut i dessa fall.

Reglerna om när betalning ska ske skiljer sig åt beroende på om det är Skatteverket eller Transportstyrelsen som har beslutat. När Skatteverket har beslutat enligt 4 kap. VSL ska skatten eller avgiften betalas inom 30 dagar från beslutsdagen. Transportstyrelsen har en skyldighet att rätta beslut om skatt som har blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen. När Transportstyrelsen rättat sådana felaktiga beslut ändras inte betaltiden vilket kan leda till att fordonsägaren får väldigt kort tid på sig att betala skatten eller avgiften. Nya regler om när betalning ska ske behöver därför införas.

En möjlighet för Transportstyrelsen att rätta beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av skrivfel, räknfel eller annat förbiseende när det gäller vägtrafikskatt, vägavgift och trängselskatt föreslås också.

Regeländringsförslagen syftar till en enklare och mer ändamålsenlig handläggning av beslut om vägtrafikskatt och vägavgift samt en tydligare reglering av beslutsmandatets fördelning mellan Transportstyrelsen och Skatteverket.

3 Gällande rätt

3.1 Beslut om fordonsskatt, saluvagnsskatt och vägavgift

3.1.1 Skatteverket är beskattningsmyndighet, Transportstyrelsen fattar grundläggande beslut för Skatteverkets räkning

Vägtrafikskatt i form av fordonsskatt och saluvagnsskatt ska betalas till staten för vissa i lagen angivna fordon, 1 kap. 1 § VSL och 1 § lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, förkortad LSBF. Skatteverket är beskattningsmyndighet. Beslut om vägtrafikskatt samt beslut om dröjsmålsavgift fattas av Transportstyrelsen för Skatteverkets räkning, 1 kap. 2 § VSL. Övriga beslut enligt VSL med undantag av beslut med stöd av ansvarsbestämmelserna i 6 kap. 4–6 §§, fattas av Skatteverket.

Skatteverket är beskattningsmyndighet även i fråga om vägavgift, 3 § lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon, förkortad LVA. Det är Transportstyrelsen som beslutar om vägavgift och dröjsmålsavgift för Skatteverkets räkning samt verkställer uppbörd av sådana avgifter i fråga om fordon som är upptagna i det svenska vägtrafikregistret, 4 § förordningen (1997:1140) om vägavgift för vissa tunga fordon, förkortad FVA.

3.1.2 Beslut genom automatiserad behandling hos Transportstyrelsen

Vägtrafikskatt beslutas genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret, 4 kap. 1 § VSL och 8 § LSBF. Även beslut om vägavgift fattas genom automatiserad behandling, 12 § LVA som hänvisar till 4 kap. VSL.

Förfarandet med automatiska beslut om vägtrafikskatt har funnits sedan 1970-talet. Skatten påfördes då av Trafiksäkerhetsverket (TSV) på uppdrag av länsstyrelsen som var beskattningsmyndighet. TSV verkställde även uppbörd av skatt, skattetillägg och förseningsavgift. Besluten kom inte till uttryck i någon beslutshandling från TSV utan beslut fick begäras hos beskattningsmyndigheten av den skattskyldige om han eller hon ansåg att skatten var felaktig. Besluten, inklusive rättelser, fattades då av beskattningsmyndigheten.

Ansvarsfördelningen mellan två myndigheter har i stort sett förblivit densamma, förutom att det år 1989 infördes en möjlighet för TSV att rätta beslut som blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag vid databehandlingen.

Transportstyrelsen inrättades den 1 januari 2009 och myndigheten tog då över ansvaret för att fatta och i vissa fall rätta beslut om vägtrafikskatt och vägavgift.

3.1.3 Transportstyrelsens möjlighet att fatta beslut och rätta beslut

Om något beslut i en fråga enligt 4 kap. 1 § första stycket VSL inte har fattats så får Skatteverket besluta i frågan på det sätt som gäller för omprövning. I sådana fall tillämpar man de tidsfrister som gäller för omprövning, 4 kap. 2 § tredje stycket VSL.

Om skatt som har beslutats har blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen, ska Transportstyrelsen rätta beslutet, 4 kap. 1 § andra stycket VSL. Av förarbetena framgår att bestämmelsen infördes för att ge den myndighet som påför vägtrafikskatt möjlighet att själv rätta fel som

uppkommit i den automatiska databehandlingen, då man anser att rättelse enklast kan göras av den myndighet som ansvarar för dessa funktioner. De fel som kan rättas på detta sätt är bl.a. programmerings- och systemfel som ger upphov till ett stort antal felaktiga debiteringar (prop. 1987/88:159 s. 54 och prop. 2005/06:65 s. 122).

Bestämmelserna i 4 kap. VSL gäller i tillämpliga delar även i fråga om vägavgift, 12 § LVA och fordonsskatt enligt lagen med särskilda bestämmelser om fordonsskatt, 8 § LSBF.

3.1.4 Tidpunkt när Transportstyrelsen senast måste fatta beslut

Det finns inte någon bestämmelse i vägtrafikskattelagen som anger när Transportstyrelsen senast ska fatta beslut om fordonsskatt. Av vägtrafikskatteförordningen (2006:242), förkortad VSF, framgår dock när Transportstyrelsen ska skicka ett inbetalningskort till den som ska betala fordonsskatt. Enligt 8 § VSF ska ett inbetalningskort för skatten sändas till den skattskyldige snarast möjligt och i fråga om betalning enligt 5 kap. 3 § första stycket VSL, senast den 12 i betalningsmånaden. Om en fordonsägare inte har fått inbetalningskortet, ska han eller hon anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan skatten ska vara inbetald.

Motsvarande bestämmelse om saluvagnsskatt finns i 10 § VSF där det anges att ett inbetalningskort för skatten ska sändas till den skattskyldige snarast möjligt efter det att saluvagnslicens har beviljats. Om skattskyldighet föreligger vid ingången av december månad ska ett inbetalningskort avseende saluvagnsskatt för närmast följande skatteår sändas till den skattskyldige senast den 10 december. Om den skattskyldige inte har fått inbetalningskortet, ska han eller hon anmäla detta till Transportstyrelsen senast den 20 december, 11 § VSF.

Av 5 § FVA följer att ett inbetalningskort avseende vägavgiften för svenskt fordon ska sändas till den avgiftsskyldige snarast möjligt, i fråga om uppbörd enligt 13 § första stycket LVA dock senast den 12 i den månad då avgiften ska betalas. Om en fordonsägare inte har fått inbetalningskortet, ska han eller hon anmäla detta till Transportstyrelsen senast en vecka innan vägavgiften ska vara inbetald.

Bestämmelserna om när ett inbetalningskort ska sändas till den skatt- eller avgiftsskyldige reglerar indirekt när Transportstyrelsen senast behöver fatta ett automatiskt beslut för ett skatteår eller en skatteperiod respektive en avgiftsperiod.

Även betalningstiden reglerar i vissa fall indirekt när Transportstyrelsen senast behöver fatta ett beslut. Ett exempel är när ett fordon blir skattepliktigt. Skatten ska då betalas inom tre veckor efter det att skatteplikten började gälla, 5 kap. 3 § andra stycket VSL. Det innebär att Transportstyrelsen måste skicka ut inbetalningskortet relativt snart för att den skattskyldige ska hinna betala skatten i tid. Eftersom fordonsägaren ska anmäla att han eller hon inte har fått inbetalningskort senast en vecka innan skatten ska vara betald, så har Transportstyrelsen ca 10-12 dagar på sig att fatta beslutet.

3.2 Vem ska betala och betalningstider

3.2.1 Vem är skattskyldig?

Skattskyldig för fordonsskatt är ägaren av fordonet. Som ägare av ett fordon anses den som är antecknad i vägtrafikregistret som ägare eller den som bör vara antecknad som ägare, 2 kap. 4 § VSL och 5 § LSBF.

Skattskyldig för saluvagnsskatt är den för vilken saluvagnslicens har meddelats, 3 kap. 2 § VSL.

Avgiftsskyldig för vägavgift för svenskt fordon är ägaren till fordonet. Som ägare anses den som är eller bör vara antecknad som ägare i vägtrafikregistret, 7 § LVA.

3.2.2 Skatteår och skatteperiod

Med skatteår avses i fråga om fordonsskatt, tolv kalendermånader i rad och i fråga om saluvagnsskatt, kalenderåret. Med skatteperiod avses fyra kalendermånader i rad, 1 kap. 4 § VSL.

Avgiftsperiod för vägavgift för ett svenskt fordon är ett år, 10 § LVA.

3.2.3 När och hur ska vägtrafikskatt betalas

Fordonsskatten för ett skatteår eller en skatteperiod ska betalas under månaden före ingången av skatteåret eller skatteperioden (betalningsmånaden), 5 kap. 3 § första stycket VSL. Om ett fordon har blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden ska fordonsskatten betalas senast tre veckor efter det att skatteplikten började gälla, 5 kap. 3 § andra stycket VSL. Om ett fordon har blivit skattepliktigt efter ingången av betalningsmånaden och fordonsskatt ska betalas för högst en kalendermånad under skatteåret eller skatteperioden, ska fordonsskatten för det närmast följande skatteåret eller skatteperioden betalas samtidigt, 5 kap. 3 § tredje stycket VSL.

Om fordonsskatten blir högre på grund av att fordonets beskaffenhet ändras, ska den tillkommande skatten betalas senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller senast skulle ha skett, 5 kap. 4 § 1 VSL. Om fordonsskatten blir högre på grund av att fordonets användningssätt ändras, ska den tillkommande skatten betalas senast tre veckor efter den dag då ändringen gjordes, 5 kap. 4 § 2 VSL.

Om fordonsskatten blir högre på grund av en ändring i vägtrafikskattelagen ska den tillkommande skatten betalas senast 30 dagar efter det att skatteändringen har trätt i kraft, 5 kap. 5 § första stycket VSL.

Vägtrafikskatt som fastställs av Skatteverket genom beslut om omprövning enligt 4 kap. VSL ska betalas inom 30 dagar från beslutsdagen, 5 kap. 7 § VSL.

Saluvagnsskatt ska betalas senast tre veckor efter det att saluvagnslicensen har meddelats, 5 kap. 6 § första stycket VSL. Om skattskyldighet gäller vid ingången av december månad, ska skatten betalas före ingången av det skatteår som skatten avser, 5 kap. 6 § andra stycket VSL.

Fordonsskatt och saluvagnsskatt ska betalas genom att sättas in på ett särskilt konto för skatteinbetalningar hos Transportstyrelsen. Betalningen anses ha skett den dag då den har bokförts på kontot, 5 kap. 1 § VSL.

3.2.4 När och hur ska vägavgift betalas

Vägavgift ska betalas under kalendermånaden före den månad då avgiftsperioden börjar, 13 § första stycket LVA. Så länge fordonet är avgiftspliktigt kommer det att ha samma avgiftsperiod påföljande år. Om avgiftsperioden avbryts, t.ex. genom att fordonet ställs av, tas avgift ut från och med den dag det ställs på igen och ett år framåt. Avgiften ska då betalas senast tre veckor efter det att fordonet blev avgiftspliktigt, 13 § andra stycket LVA. Om fordonets beskaffenhet ändras så att vägavgift ska tas ut med ett annat belopp ska ny vägavgift beslutas. Avgiften ska då

betalas senast tre veckor efter utgången av den kalendermånad under vilken registreringsbesiktningen skedde eller skulle ha skett, 13 § tredje stycket LVA.

Vägavgiften ska betalas genom att sättas in på ett särskilt konto för skattebetalningar hos Transportstyrelsen. Betalningen anses ha skett den dag då den har bokförts på kontot, 15 § LVA.

3.2.5 Vad händer om skatten eller avgiften inte betalas i tid?

Om fordonsskatt eller saluvagnsskatt inte betalas i tid tas dröjsmålsavgift ut, 5 kap. 17 § VSL. Obetald vägtrafikskatt lämnas, efter påminnelse med tillhörande dröjsmålsavgift, för indrivning till Kronofogden, 8 kap. 4 § VSL. Det är Transportstyrelsen som begär indrivning för Skatteverkets räkning, 5 § första stycket 4 VSF. En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut inverkar inte på skyldigheten att betala den skatt som omprövningen eller överklagandet avser, 8 kap. 3 § VSL.

Det finns dock möjlighet att ansöka om anstånd med betalning av vägtrafikskatt enligt reglerna i 5 kap. 8-10 §§ VSL. Om anstånd med betalning av skatten har beviljats tas dröjsmålsavgift ut endast på det skattebelopp som inte har betalats vid anståndstidens slut.

Om fordonsskatten inte har betalats inom den tid som framgår av vägtrafikskattelagen får fordonet enligt huvudregeln inte användas. Användningsförbudet gäller till dess skatten har betalats, 6 kap. 1 § VSL.

När det gäller saluvagnsskatt tillhandahåller Transportstyrelsen saluvagnsskyltar. En saluvagnsskylt får användas så länge saluvagnslicensen gäller, om innehavaren årligen betalar vägtrafikregisteravgift, saluvagnsskatt och håller fordonen trafikförsäkrade, 9 kap. 5 § förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning. Om saluvagnslicensen återkallats eller om rätten att använda saluvagnsskylt upphört av någon anledning ska en utlämnad skylt omedelbart lämnas in till Transportstyrelsen, 9 kap. 7 § förordningen om fordons registrering och användning.

Om vägavgift inte betalas inom den tid och i den ordning som bestämts enligt LVA tas dröjsmålsavgift ut, 18 § LVA och vägavgiften ska lämnas för indrivning, 26 § LVA. När det gäller vägavgift saknas möjlighet att få anstånd med betalning av avgiften. Det är Transportstyrelsen som begär indrivning för Skatteverkets räkning, 8 § FVA. En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut inverkar inte på skyldigheten att betala den vägavgift som omprövningen eller överklagandet avser, 35 § LVA som hänvisar till 8 kap. 3 § VSL. Ett avgiftspliktigt fordon får inte användas om vägavgiften inte har betalats, 25 § första stycket LVA.

3.3 Transportstyrelsens möjlighet att rätta förbiseendefel

Av 36 § förvaltningslagen (2017:900), förkortad FL, framgår att ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. I 37-39 §§ FL anges när en myndighet får respektive ska ändra ett beslut. Enligt 4 kap. 1 § tredje stycket VSL tillämpas inte bestämmelserna i 36-39 §§ FL i frågan om Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 1 § första stycket VSL. Det är Skatteverket som ska ompröva Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 2 § VSL. Transportstyrelsens beslut är därför undantagna från förvaltningslagens bestämmelser om ändring av beslut. En bestämmelse om

rättelse motsvarande 36 § FL saknas i VSL. Transportstyrelsen kan därför inte med nuvarande regler rätta sådana beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av skrivfel, räknfel eller något annat liknande förbiseende. Skatteverket har inte heller möjlighet att rätta Transportstyrelsens beslut eftersom 36 § FL innebär att rättelse av skrivfel och liknande fel till följd av förbiseende endast får göras av den myndighet som har meddelat beslutet.

Motsvarande bestämmelse finns i 3 a § lagen om trängselskatt (2004:629) där det framgår att bestämmelserna i 36–39 §§ FL inte tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut.

Att Transportstyrelsens automatiserade beslut är undantagna från 36-39 §§ FL har i förarbetena motiverats med vikten av att renodla Skatteverkets och Transportstyrelsens beslutsbefogenheter (prop. 2007/08:52 s. 18-19).

4 Överväganden och förslag

4.1 Transportstyrelsen får möjlighet att fatta beslut på annat sätt än genom automatiserad behandling

Förslag: Transportstyrelsen ska kunna fatta beslut på annat sätt än genom automatiserad behandling.

Skälen för förslaget: Av 4 kap. 1 § första stycket VSL framgår att vägtrafikskatt beslutas av Transportstyrelsen genom automatiserad behandling med stöd av uppgifter i vägtrafikregistret. Det är dock inte alltid möjligt att fatta beslut genom automatiserad behandling eftersom det ibland är just den automatiserade behandlingen som är orsak till att besluten inte har kunnat fattas. Exempel på situationer när det har inträffat är några händelser under 2019 då Transportstyrelsen inte fattat automatiserade beslut på grund av systemfel vid användning av ett nytt systemstöd för vägavgifter.

De beslut som Transportstyrelsen fattar enligt 4 kap. 1 § VSL ska även i fortsättningen i de allra flesta fall fattas genom automatiserad behandling, men det ska även finnas en möjlighet att fatta beslut på annat sätt. Rekviritet ”genom automatiserad behandling” i 4 kap. 1 § första stycket VSL tas bort och beslutsförfarandet blir teknikneutralt. Det innebär att beslut i vissa fall kan fattas av en handläggare när detta krävs.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring i 4 kap. 1 § VSL.

4.2 Beslut får inte fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid

Förslag: Beslut enligt 4 kap. 1 § första stycket VSL får inte fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid. Detta ska framgå av vägtrafikskattelagen.

Skälen för förslaget: Som framgår i avsnitt 3.1.4 saknas bestämmelser i vägtrafikskattelagen om när beslut senast måste fattas. Av 8 § och 10-11 §§ VSF framgår dock när Transportstyrelsen ska sända ett inbetalningskort till den som ska betala fordonsskatt eller saluvagnsskatt. För att klargöra när ett beslut om att betala vägtrafikskatt senast ska fattas av Transportstyrelsen, behöver en tolkning göras av bestämmelserna i vägtrafikskatteförordningen. Även i 5 § FVA finns en bestämmelse om när inbetalningskort avseende vägavgift för ett svenskt fordon ska sändas till den skatt- eller avgiftsskyldige. De bestämmelser i vägtrafikskatteförordningen och förordningen om vägavgift för vissa tunga fordon som talar om när inbetalningskort ska sändas till den skatt- eller avgiftsskyldige reglerar därför indirekt när Transportstyrelsen senast behöver fatta ett beslut om att skatt eller avgift ska betalas för ett aktuellt år eller en aktuell period. Detta bidrar inte till förutsägbarhet och tydlighet. Tidsfristerna bör, direkt eller indirekt, kunna utläsas av vägtrafikskattelagen. För att göra detta tydligare införs en ny bestämmelse i 4 kap. 1 a § VSL där det framgår att beslut enligt 4 kap. 1 § första

stycket VSL inte får fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid. Därigenom framgår det indirekt av lagen när beslut behöver fattas. Genom hänvisningen i 12 § LVA gäller denna bestämmelse även för beslut som fattas enligt lagen om vägavgift för vissa tunga fordon.

Bestämmelsen om när Transportstyrelsen senast ska fatta beslut gäller bara för de situationer när det är aktuellt att skicka ett inbetalningskort, och t.ex. inte beslut om återbetalning eller nedsättning av fordonsskatt enligt 5 kap. 12 eller 14 §§ VSL.

Lagförslag

Förslaget medför införande av en ny paragraf, 4 kap. 1 a § VSL.

4.3 Transportstyrelsen får fatta beslut när skatt inte har beslutats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling

Förslag: Transportstyrelsen får fatta beslut i de fall beslut inte har fattats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling under förutsättning att Skatteverket inte dessförinnan har fattat beslut i frågan.

Skälen för förslaget: Enligt nuvarande regler är det endast Skatteverket som får fatta beslut när Transportstyrelsen inte har fattat ett beslut i en fråga enligt vägtrafikskattelagen, 4 kap. 2 § tredje stycket VSL. Att Skatteverket i dessa situationer måste fatta beslut innebär att handläggningen kan ta längre tid. För att undvika detta och för att förenkla för de berörda myndigheterna ska även Transportstyrelsen kunna fatta beslut i de fall beslut inte har kunnat fattas på grund av misstag i samband med den automatiserade behandlingen. De misstag som avses är både programmerings- och systemfel samt vissa andra misstag i de manuella förstegen till Transportstyrelsens automatiserade behandling. Det är Transportstyrelsen som ansvarar för den automatiserade behandlingen och det kan därför vara enklare för Transportstyrelsen att åtgärda de fel som har samband med den automatiserade behandlingen. Detta leder till effektivitetsvinster och förbättrar för de enskilda fordonsägarna.

Skatteverket ska även i fortsättningen kunna fatta beslut enligt 4 kap. 2 § tredje stycket VSL också i de situationer när beslut inte har kunnat fattas på grund av misstag i samband med den automatiserade behandlingen. Om Skatteverket har fattat beslut enligt 4 kap. 2 § tredje stycket får Transportstyrelsen inte därefter fatta ett beslut i samma fråga enligt föreslagna 4 kap. 1 § andra stycket.

Transportstyrelsen ansvarar för att uppgifter om uttag av fordonsskatt och vägavgift förs in i vägtrafikregistret, 2 kap. 2 § första stycket vägtrafikdataförordningen (2019:382) jämförd med 2 kap. 1 § samma förordning. Skatteverket kan därigenom se om Transportstyrelsen har fattat beslut. Av 2 kap. 2 § vägtrafikdataförordningen framgår att Skatteverket ska föra in uppgifter i vägtrafikregistret om de beslut som Skatteverket fattar enligt vägtrafikskattelagen (2006:227), lagen (2006:228) med särskilda bestämmelser om fordonsskatt och lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon. Skatteverkets handläggare registrerar alltså in de fattade besluten i vägtrafikregistret vilket innebär att Transportstyrelsen bör ha tillräcklig information för att kunna avgöra om Skatteverket dessförinnan fattat beslut i frågan.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring i 4 kap. 1 § VSL.

4.4 Tidsgräns för Transportstyrelsens beslut

Förslag: Beslut som Transportstyrelsen fattar enligt föreslagna 4 kap. 1 § andra stycket vägtrafikskattelagen får inte fattas senare än under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut.

Skälen för förslaget: Samma tidsgräns som gäller för omprövningsbeslut som är till nackdel för den skattskyldige och som fattas av Skatteverket enligt 4 kap. 5 § tredje stycket VSL ska gälla för beslut enligt den nya lydelsen i 4 kap. 1 § andra stycket VSL. Det innebär att Transportstyrelsens beslut inte får fattas senare än under andra året efter utgången av det kalenderår under vilket skatteåret eller skatteperioden har gått ut. Om Transportstyrelsen inte har fattat ett beslut inom denna tidsfrist så finns det dock möjlighet för Skatteverket att besluta till den skattskyldiges fördel på samma sätt och inom samma tid som gäller för omprövning enligt 4 kap. 2 § tredje stycket VSL.

Lagförslag

Förslaget medför införande av en ny paragraf, 4 kap. 1 a § VSL.

4.5 Transportstyrelsen ska kunna rätta fler beslut där skatten blivit uppenbart oriktig

Förslag: Transportstyrelsen ska kunna rätta beslut där skatten blivit uppenbart oriktig på grund av misstag i samband med automatiserad behandling även i andra situationer än idag.

Andra fel än sådana fel som uppkommit på grund av felaktig programmering eller systemfel ska kunna rättas. Orden ”vid den automatiserade behandlingen” ändras till ”i samband med automatiserad behandling”.

Skälen för förslaget: Transportstyrelsen ska enligt nuvarande regler rätta beslut som har blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen. De fel som kan behöva rättas är enligt förarbetena exempelvis programmerings- eller systemfel som ger upphov till ett större antal felaktiga debiteringar, och där rättelse enklast kan ske av den myndighet som har att svara för dessa funktioner (se prop. 1987/88:159 s. 54 och prop. 2005/06:65 s. 122). Även andra fel än programmerings- eller systemfel kan ge upphov till ett större antal felaktiga beslut, t.ex. vissa misstag i de manuella förstegen till Transportstyrelsens automatiserade behandling. Även dessa misstag ska omfattas av den föreslagna bestämmelsen i 4 kap. 1 § tredje stycket VSL. Orden ”vid den automatiserade behandlingen” ändras därför till ”i samband med automatiserad behandling”.

Enligt förslaget i avsnitt 4.3 ska Transportstyrelsen kunna fatta beslut när beslut inte har fattats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling. Om skatt som beslutas i dessa fall blir uppenbart oriktig på grund av misstag i samband med automatiserad behandling ska Transportstyrelsen rätta även dessa beslut. Rättelsen kan ske manuellt eller genom automatiserad behandling.

Lagförslag

Förslaget medför en ändring i 4 kap. 1 § VSL.

4.6 En ny regel om när betalning i vissa fall ska ske införs

Förslag: En ny regel om när betalning ska ske i de fall då Transportstyrelsen fattar beslut som på grund av misstag i samband med automatiserad behandling inte fattats tidigare eller rättar beslut som blivit uppenbart oriktiga på grund av misstag i samband med automatiserad behandling införs.

Skälen för förslagen: Reglerna om när betalning ska ske skiljer sig åt beroende på om det är Skatteverket eller Transportstyrelsen som har fattat beslut. Om Transportstyrelsen enligt gällande bestämmelser rättar beslut där skatten blivit uppenbart oriktig på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen ändras inte betalningstiden. Det kan innebära att fordonsägaren får väldigt kort tid på sig att betala skatten eller att förfallodagen redan har passerat. Det finns då risk för att dröjsmålsavgift tas ut och det aktuella fordonet får användningsförbud eftersom den skattskyldiga är betalningsskyldig oavsett om han eller hon har fått ett inbetalningskort med tillhörande beslut eller inte. I de fall Skatteverket har fattat beslut enligt 4 kap. 2 § tredje stycket VSL ska skatten eller avgiften betalas inom 30 dagar från beslutsdagen, 5 kap. 7 § VSL och 12 § LVA som hänvisar till 5 kap. 7 § VSL. Samma tidsfrist gäller när Skatteverket bestämmer skatt i ett beslut om omprövning, t.ex. när ytterligare skatt påförs.

Genom den föreslagna ändringen i 4 kap. 1 § andra stycket VSL får Transportstyrelsen fatta beslut när beslut inte har kunnat fattas på grund av misstag i samband med automatiserad behandling. Beslut kan då komma att fattas sent vilket innebär att fordonsägaren får väldigt kort tid på sig att betala skatt eller avgift. Samma sak gäller i de fall Transportstyrelsen rättar beslut där skatten blivit uppenbart oriktig på grund av misstag i samband med automatiserad behandling enligt den nya lydelsen i 4 kap. 1 § tredje stycket VSL. Enligt den nya bestämmelsen 5 kap. 7 a § VSL ska vägtrafikskatt som har bestämts genom beslut enligt den nya lydelsen i 4 kap. 1 § andra eller tredje stycket betalas inom 30 dagar från beslutsdagen. När Transportstyrelsen efter rättelse beslutar om att påföra ytterligare skatt att betala enligt den nya lydelsen i 4 kap. 1 § tredje stycket VSL, blir betalningstiden 30 dagar från beslutsdagen för det belopp som tillkommer att betala. Betalningstiden för den redan beslutade skatten ändras inte. Om beloppet som ska betalas blir lägre efter Transportstyrelsens rättelse kommer betalningstiden inte heller att ändras.

Bestämmelsen motsvarar 5 kap. 7 § VSL som gäller betalningstid för vägtrafikskatt som har fastställts genom beslut av Skatteverket enligt 4 kap. VSL.

Den nya bestämmelsen i 5 kap. 7 a § VSL gäller även beslut om vägavgift som har fattats av Transportstyrelsen i motsvarande situationer, vilket framgår genom ett tillägg i 12 § LVA.

Lagförslag

Förslaget medför införandet av en ny paragraf, 5 kap. 7 a § VSL och en ändring i 12 § LVA.

4.7 Möjlighet för Transportstyrelsen att rätta felskrivningar i beslut

Förslag: Transportstyrelsen ska få rätta beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av skrivfel, räknefel eller annat liknande förbiseende.

Skälen för förslaget: Bestämmelserna i 36 § FL om möjlighet att göra rättelse i de fall ett beslut innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende tillämpas inte i fråga om Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 1 § VSL. Detta framgår av 4 kap. 1 § tredje stycket VSL. Bestämmelsen gäller även beslut enligt LVA och LSBF, 12 § LVA och 8 § LSBF. Motsvarande bestämmelse finns i 3 a § lagen (2004:629) om trängselskatt, förkortad LTS. Att Transportstyrelsens automatiserade beslut är undantagna från 36-39 §§ FL har motiverats med vikten av att renodla uppdelningen av Skatteverkets och Transportstyrelsens beslutsbefogenheter (prop. 2007/08:52 s. 25). I 37-39 §§ FL anges när en myndighet får respektive ska ändra ett beslut. Det är Skatteverket som ska ompröva Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 2 § VSL. Transportstyrelsens beslut är därför undantagna från förvaltningslagens bestämmelser om ändring av beslut. En bestämmelse om rättelse motsvarande 36 § FL saknas i VSL.

Det har förekommit att Transportstyrelsens beslut, som den enskilda underrättats om i samma handling som inbetalningskortet, har innehållit felskrivningar som bl.a. gällt datum för ikraftträdande av en lagändring eller fel datum för ägaruppgifter. Besluten i sig har varit korrekta när det gäller belopp, skatt- eller avgiftsskyldig och skatte- eller avgiftsperiod. Besluten har dock innehållit skrivfel eller liknande förbiseendefel vilket kan leda till frågor från enskilda eller begäran om omprövning. Transportstyrelsen kan inte med nuvarande regler rätta sådana fel. Inte heller Skatteverket har möjlighet att rätta Transportstyrelsens beslut eftersom 36 § FL innebär att förbiseendefel endast får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. För att minska antalet frågor om felskrivningar och begäran om omprövning på grund av sådana fel, som inte heller Skatteverket får rätta, ska en regeländring införas som ger Transportstyrelsen en uttrycklig rätt att göra rättelser av uppenbara felskrivningar, felräkningar eller andra liknande förbiseendefel.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 4 kap. 1 § VSL och 3 a § LTS.

4.8 Ändring i bestämmelserna om överklagande

Förslag: Beslut som har fattats enligt 4 kap. 1 § vägtrafikskattelagen får överklagas först när beslutet har omprövats av Skatteverket oavsett på vilket sätt beslutet har fattats.

Ordet "automatiserade" i 7 kap. 4 § vägtrafikskattelagen samt hänvisningen till 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen tas bort.

Skälen för förslaget: Av 7 kap. 1 § VSL framgår att beslut enligt vägtrafikskattelagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol av den skattskyldige och av det allmänna ombudet hos Skatteverket om inte något annat följer av andra föreskrifter. Detta gäller dock inte Transportstyrelsens beslut om vägtrafikskatt genom automatiserad behandling med stöd av 4 kap. 1 § VSL. Dessa

beslut får överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 § VSL. Genom ändringen i 4 kap. 1 § första stycket VSL som innebär att Transportstyrelsen även kan fatta beslut på annat sätt än genom automatiserad behandling behöver 7 kap. 1 § VSL ändras – orden ”genom automatiserad behandling” tas bort. Beslut enligt den nya lydelsen av 4 kap. 1 § VSL ska kunna överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 § VSL. Detta gäller även beslut om vägavgift eftersom 35 § LVA hänvisar till 7 kap. VSL och fordonsskatt enligt LSBF där det finns en hänvisning i 8 § LSBF till 7 kap. VSL.

Ändringen i 4 kap. 1 § VSL föranleder även en ändring i 7 kap. 4 § första stycket VSL där ordet ”automatiserade” har tagits bort. I bestämmelsen finns även en hänvisning till att 67 kap. 19-21 §§ skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, gäller vid en begäran om omprövning av Transportstyrelsens beslut enligt 4 kap. 1 § VSL. Bestämmelserna i 67 kap. 20-21 §§ SFL gäller vid Skatteverkets hantering av ett överklagat beslut innan det ska överlämnas till förvaltningsrätten. Det finns i dessa fall en högre instans som ytterst ska pröva den skattskyldiges överklagande efter det att Skatteverket har hanterat det. Bestämmelserna i 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen kan inte appliceras på den situation som är aktuell här eftersom överklagandet ska hanteras som en begäran om omprövning. Hänvisningen i 7 kap. 4 § första stycket VSL till 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen tas därför bort.

Lagförslag

Förslaget medför ändringar i 7 kap. 1 och 4 §§ VSL.

4.9 Ikraftträdandebestämmelser

Förslag: De föreslagna bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2023
--

Skälen för förslaget: Det är angeläget att bestämmelserna kan börja tillämpas så snart som möjligt. Det föreslås därför att bestämmelserna ska träda i kraft den 1 juli 2023.

5 Konsekvensanalys

5.1 Sammanfattning

Konsekvensanalysen har upprättats med beaktande av de krav som ställs på kommittéer och särskilda utredningar enligt 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Förslaget förväntas inte medföra några offentligfinansiella effekter eller påverka offentlig sektor, den kommunala självstyrelsen, miljön, jämställdhet eller de integrationspolitiska målen. Förslaget har inte heller några fördelningseffekter.

Förslaget innebär bland annat att Transportstyrelsen får fatta beslut i de fall då skatt inte har beslutats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling. Transportstyrelsens beslut får då fattas genom automatiserad behandling eller manuellt och skatten ska betalas inom 30 dagar från beslutsdagen. Att Transportstyrelsen får fatta dessa beslut innebär i vissa fall effektivare användning av myndigheternas resurser och kortare handläggningstider. I övrigt påverkas inte privatpersoner eller företag. För Skatteverket som tidigare behövt besluta i frågan skulle förslaget medföra en inbesparing i handläggningstid som uppskattas till ca 1,5 miljoner kronor i genomsnitt per år. Förslaget förväntas inte ha några effekter på andra myndigheters verksamhet eller för de allmänna förvaltningsdomstolarna. Förslaget bedöms inte strida mot EU-rätten.

5.2 Syfte, alternativa lösningar och effekter av utebliven ändring

Regeländringsförslagen syftar till en enklare och mer ändamålsenlig handläggning av beslut om vägtrafikskatt och vägavgift samt en tydligare reglering av beslutsmandatets fördelning mellan Transportstyrelsen och Skatteverket.

Om de föreslagna ändringarna uteblir innebär det att förslagens förväntade effektivitetsvinster uteblir. Även de förbättringar som föreslås för fordonsägarna, till exempel längre betalningstid i vissa fall, kommer att utebli.

Inga alternativa lösningar har föreslagits.

5.3 Offentligfinansiella effekter

Förslaget förväntas inte medföra några offentligfinansiella effekter då avgifter, skatteuttag eller skattebaser inte påverkas. Förslaget medför effektivitetsvinster i form av att de beslut som omfattas av förslaget kommer att kräva en mindre arbetskraftsinsats och en kortare handläggningstid. Detta då hela ärendet hanteras av en myndighet (Transportstyrelsen) jämfört med två tidigare. Det leder till att resurser inom Skatteverket som tidigare tillägnats dessa uppgifter frigörs för andra ändamål. Det kan förväntas att den tidsbesparing detta innebär för Skatteverket delvis vägs upp av nytillkomna kostnader för Transportstyrelsen som tar över delar av Skatteverkets handläggning. Beaktat dessa två effekter bedöms de sammantaget leda till effektivitetsvinster för den offentliga sektorn. Bedömningen är dock behäftad med osäkerhet.

Förslaget kan komma att medföra att inbetalningstillfället för vissa skatter och avgifter ändras, vilket kan påverka den varaktiga effekten av förslaget via ändrade

upplåningsbehov och lånestock. Denna effekt går dock inte att uppskatta men bedöms som obetydlig.

5.4 Effekter för företagen och privatpersoner

Förslaget har ingen effekt på företagens lönsamhet, konkurrensförutsättningar och marknaden i övrigt. Eftersom ett beslutsfattande som hanteras inom en och samma myndighet innebär att beslut kan fattas snabbare än vad som i dagsläget är fallet, medför förslaget positiva effekter för företag och privatpersoner då handläggningstiderna minskar. Företags och privatpersoners rätt att begära omprövning av eller överklaga ett beslut påverkas inte.

5.5 Offentlig sektor

5.5.1 Effekter för kommuner och regioner

Skatteverket bedömer att förslagen inte har några konsekvenser på det kommunala självstyret eller att de får någon annan inverkan på kommuner eller regioner.

5.5.2 Effekter för Skatteverket

Förslagen innebär att en del av de resurser som Skatteverket idag lägger på att fatta beslut som beror på problem med Transportstyrelsens automatiserade behandling kan frigöras och istället användas för andra arbetsuppgifter inom exempelvis trafikskatteområdet. Det finns i dagsläget arbetsuppgifter som trängts undan av en ökad mängd ärenden med akut incidenthantering. Förslaget leder på så vis till ökad resurseffektivitet inom myndigheten.

Den totala effektivitetsvinsten kan kvantifieras utifrån den tid som sparas in i de ärenden som påverkas av förslaget, vilket uppskattas till 4 000 avrundade timmar per år, ojämnt fördelat över året. Detta motsvarar ca 2 helårsarbetskrafter och ca 1,5 miljoner kronor årligen.

Beräkningarna är dock behäftade med stor osäkerhet. En anledning är att förslaget innebär att både Skatteverket och Transportstyrelsen får mandat att fatta beslut i vissa ärenden, jämför 4 kap. 2 tredje stycket VSL med föreslagna 4 kap. 1 § andra stycket VSL. Hur tidsåtgången kommer att fördelas mellan myndigheter i dessa fall går inte att fastställa på förhand. Den nya rättstillämpningen som de ändrade reglerna medför kan även den ge upphov till kostnader som inte går att uppskatta med tillgänglig data.

5.5.3 Effekter för andra myndigheter och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Skatteverket bedömer att förslagen inte har någon effekt för de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Förslagen kan antas medföra vissa merkostnader för systemutveckling och hantering hos Transportstyrelsen, även om det bedöms att system och kompetens redan finns hos Transportstyrelsen. Transportstyrelsen uppskattar att den totala kostnaden för systemutveckling hos myndigheten kommer att uppgå till 1,5 miljoner kronor. För övriga myndigheter bedöms förslaget inte få några effekter.

5.6 Effekter på det brottsförebyggande arbetet

Förslaget bedöms inte påverka det brottsförebyggande arbetet.

5.7 Förslagets förenlighet med EU-rätten

Skatteverket bedömer att förslagen är förenliga med EU-rätten.

5.8 Övriga effekter

Skatteverket bedömer att förslagen inte har några effekter för miljön, sysselsättning, jämställdheten eller de integrationspolitiska målen. Förslagen bedöms inte medföra några märkbara fördelningseffekter eller några övriga effekter.

6 Författningskommentar

6.1 Förslaget till lag om ändring i vägtrafikskattelagen (2006:227)

4 kap.

1 §

I *första stycket* har rekvisitet ”genom automatiserad behandling” tagits bort. Transportstyrelsen ska som huvudregel fatta beslut genom automatiserad behandling, men det finns situationer när det inte är möjligt. Beslut ska då enligt förslaget kunna fattas av en handläggare på annat sätt än genom automatiserad behandling. Det innebär att förfarandet blir teknikneutralt.

Andra stycket är nytt. I de fall beslut enligt första stycket inte har kunnat fattas på grund av misstag i samband med automatiserad behandling ska Transportstyrelsen kunna fatta beslut, antingen genom automatiserad behandling eller på annat sätt. Enligt nuvarande regler är det endast Skatteverket som får fatta beslut när beslut inte har fattats, 4 kap. 2 § tredje stycket vägtrafikskattelagen. Detta gäller även när beslut inte har fattats på grund av misstag vid den automatiserade behandlingen. Skatteverket ska även i fortsättningen kunna fatta beslut enligt 4 kap. 2 § tredje stycket vägtrafikskattelagen när beslut inte har fattats på grund av misstag i samband med automatiserad behandling. Om Skatteverket har fattat beslut enligt 4 kap. 2 § tredje stycket vägtrafikskattelagen får Transportstyrelsen därefter inte fatta ett beslut i samma fråga enligt 4 kap. 1 § andra stycket vägtrafikskattelagen. Formuleringen ”i samband med automatiserad behandling” innebär att även andra fel än programmerings- eller systemfel ska omfattas. Det kan vara frågan om vissa misstag i de manuella förstegen till Transportstyrelsens automatiserade behandling. Även denna typ av misstag ska omfattas av bestämmelsen.

Tredje stycket motsvarar i huvudsak det nuvarande andra stycket. Ett tillägg har gjorts för beslut som fattats enligt det nya andra stycket. I detta stycke har orden ”vid den automatiserade behandlingen” ersatts med ”i samband med automatiserad behandling” vilket på samma sätt som i andra stycket innebär att även vissa andra fel än programmerings- eller systemfel ska omfattas.

I *fjärde stycket* har skrivningen om att bestämmelsen 36 § förvaltningslagen inte ska tillämpas på Transportstyrelsens beslut om vägtrafikskatt tagits bort. Det innebär att förvaltningslagens bestämmelse om att ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får rättas av den myndighet som meddelat beslutet, kan tillämpas av Transportstyrelsen.

Ändringarna behandlas i avsnitt 4.1, 4.3, 4.5 och 4.7.

1 a §

Paragrafen är ny. I *första stycket* regleras indirekt när beslut enligt 4 kap. 1 § första stycket vägtrafikskattelagen (2006:227) ska fattas. Beslut får inte fattas senare än att inbetalningskort kan skickas till den skattskyldige inom föreskriven tid. Av 8, 10 och 11 §§ vägtrafikskatteförordningen (2006:242) och av 5 § förordningen (1997:1140) om vägavgift för vissa tunga fordon framgår när Transportstyrelsen ska sända ett inbetalningskort till den som ska betala fordonsskatt, saluvagnsskatt eller vägavgift. Bestämmelsen gäller bara i de fall när inbetalningskort ska skickas, vilket inte alltid är fallet t.ex. vid en återbetalning.

I *andra stycket* finns en tidsgräns för när beslut enligt 4 kap. 1 § andra stycket vägtrafikskattelagen senast ska kunna fattas. Denna tidsgräns är densamma som den tidsgräns som gäller för omprövningsbeslut som är till nackdel för den skattskyldige och som fattas av Skatteverket enligt 4 kap. 5 § tredje stycket vägtrafikskattelagen. För det fall Transportstyrelsen inte fattar beslut inom tidsgränsen så finns det möjlighet för Skatteverket att fatta beslut till den skattskyldiges fördel på det sätt och inom den tid som gäller för omprövning, 4 kap. 2 § tredje stycket vägtrafikskattelagen.

Ändringarna behandlas i avsnitt 4.2 och 4.4.

5 kap.

7 a §

Paragrafen, som är ny, innehåller en regel om när betalning ska ske i de fall då Transportstyrelsen fattar beslut som inte har fattats på grund av misstag i samband med den automatiserade behandlingen, med stöd av den nya lydelsen av 4 kap. 1 § andra stycket vägtrafikskattelagen. Paragrafen innehåller även en regel om när betalning ska ske då Transportstyrelsen rättar beslut där skatten blivit uppenbart oriktig på grund av misstag i samband med automatiserad behandling med stöd av den nya lydelsen av 4 kap. 1 § tredje stycket vägtrafikskattelagen. Bestämmelsen gäller även vägavgift vilket framgår av en ny hänvisning i 12 § lagen om vägavgift för vissa tunga fordon. En motsvarande bestämmelse finns redan i 5 kap. 7 § vägtrafikskattelagen när det gäller vägtrafikskatt som har fastställts genom beslut om omprövning enligt 4 kap. samma lag.

Ändringen behandlas i avsnitt 4.6.

7 kap.

1 §

I *första stycket* har ”genom automatiserad behandling” tagits bort. Det innebär att de beslut som har fattats av Transportstyrelsen enligt den nya lydelsen av 4 kap. 1 § vägtrafikskattelagen får överklagas av den skattskyldige först när beslutet har omprövats av Skatteverket enligt 4 kap. 2 § vägtrafikskattelagen, oavsett om besluten är fattade genom automatiserad behandling eller på annat sätt.

Ändringen behandlas under avsnitt 4.8.

4 §

I *första stycket* har ordet ”automatiserade” tagits bort.

I samma stycke finns en hänvisning till 67 kap. 19-21 §§ skatteförfarandelagen. Bestämmelserna i 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen gäller vid Skatteverkets hantering av ett överklagat beslut innan överklagandet ska överlämnas till förvaltningsrätten. Det finns i dessa fall en högre instans som ytterst ska pröva den skattskyldiges överklagande. Bestämmelserna i 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen kan inte appliceras på de fall då ärendet ska hanteras som en begäran om omprövning. Hänvisningen till 67 kap. 20-21 §§ skatteförfarandelagen i första stycket har därför tagits bort.

Ändringarna behandlas under avsnitt 4.8.

6.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon

12 §

I *första stycket* införs en hänvisning till 5 kap. 7 a § vägtrafikskattelagen (2006:227) vilket innebär att även den bestämmelsen ska gälla i fråga om vägavgift.

Ändringen behandlas under avsnitt 4.6.

17 a §

I *andra stycket* har orden ”genom automatiserad behandling” tagits bort. Detta är en följd av ändringen i 4 kap. 1 § första stycket vägtrafikskattelagen där ”genom automatiserad behandling” har tagits bort.

Ändringen behandlas under avsnitt 4.1.

6.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:629) om trängselskatt

3 a §

Skrivningen om att 36 § förvaltningslagen om rättelse av beslut inte ska tillämpas i fråga om Transportstyrelsens beslut om trängselskatt har tagits bort. Det innebär att förvaltningslagens bestämmelse om att ett beslut som innehåller en uppenbar felaktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller något annat liknande förbiseende får rättas av den myndighet som meddelat beslutet, kan tillämpas av Transportstyrelsen.

Ändringen behandlas under avsnitt 4.7.

6.4 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 juli 2023.